

תורה אור השלם

לה:

שִׁלְשָׁה מיני אבנים היו. ירושלמי ג' מיני אבנים הן אבני המלון ואבנים שהניחום יהושע תחת כפות רגלי הכהני' ואיסטיליות שנתן להם משה אמר רבי יצחק פשוט לן ארבעה מיני אבנים הוה אמר ר' סימן צר וצינדא ויאות אין תימר אבני המלון לשעה היו וגגוּזוּ אין תימר אבנים שהקים יהושע תחת כפות רגלי הכהנים משוקעות הן צמים אין תימר איסטיליות שנתן להן משה כצר נכנסו עמהן לארץ אלא אם כן צמה אנו קיימין בצבים שהקים יהושע להן על גב הידן: **בִּיצַד** כתבו ישראל את התורה. בתוספתא רבי יהודה אומר על גבי המזבח כתובה אצל זירושלמי תני על אבני המלון נכתבו דברי ר' יהודה ר' יוסי אמר על אבני מזבח נכתבו מאן דאמר על אבני המלון בכל יום ויום אומות העולם היו משלחין נוטירין ומשאלין את התורה שהיתה כתובה צשצנים לשון מ"ד על אבני המזבח לא לשעה היו וגגוּזוּ ט' ועוד הוא מעשה נסים נתן הקצ"ה בינה צלז כל אומה ואומה והשיאו את המורה שהיתה כתובה צע' לשון מ"ד על אבני המלון נכתבו ניחא ושדת אותם צסיד אלא! מאן דלמר על אבני המזבח נכתבו מאין ושדת צסיד צין כל אבן ואבן: **וְעַלֹּ** דבר זה נתחתם גזר דינם לבאר שחת. ואם תאמר תיפוק ליה דצשעת מתן מורה החזירה הקצ"ה על כל אומה ולשון ולא קבלוה וי"ל דעוגש זה גדול הוא שלאחר שהיתה כתובה צידס ולא רצו ללמוד ומיהו תימיה והאלמר צפ"ק דמסכת ע"ז (דף צ: דעדיין יש להן פתחון פה שיאמרו כלום כפית עלינו הר כגיגית כישראל וכל זמן שיס להן פתחון פה אין נתחמס גזר דינם: **לְרִבּוֹת** כנענים שבחוצה לארץ.

תימיה היאך קבלוה לרצח שהרי היא היתה מכנענים שצמוכה כדאיחא צספרי צפרשת צהעלותן ומה אם מי שהיתה מעס שנאמר זו לא תחיה כל נשמה ט' ועל שקירצה ענמה כך קירצה המקוס] וארצו קאי ואמרין נמי במס' מגילה (דף ט: ט) שנתגיירה ונסכה יהושע והכל משמע דכנענים שצמוכה לדברי הכל שאין מקצלין אותן ושמצא על פי הדיבור היה וואמר לו שקודם שהתחילו ממלחמה היו מקצלין שהרי כתביט המורה על גבי אבנים היה קודם שהתחילו צמלחמה ואפילו הכי לא היו מקצלין אלא היוצצים חוץ לגבול ישראל כמו שפרש"י ט' ואי הוה מצינו למימר דאם היו חוזרין אז צתשובה צשעה שכתבו את המורה אפילו כנענים שצמוכה היו מקצלין ואפילו לר' יהודה ולמען אשר לא ילמדו אתכם לעשות ושוערים למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות צפרשת שצמוכה לא ינהרגין אין מקצלין אותן לא קתני אלא אין נהרגין ולא משמע אותם שזוה הקצ"ה לא תחיה כל נשמה אלא לאחר שהתחיל יהושע צמלחמה שהרי יהושע ט' שלח שלס פרוצוגמאות הרואה להשלים ישלים להלחם ילחם אלמא אותן שהיו רוצין להשלים לא היה הורגן ט' וארץ לומר] אותן שהיו רוצין להשלים קודם שהתחיל צמלחמה ראשונה ואף רצו קיצלה עליה קודם שהתחילו צמלחמה ולא נחלקו רבי יהודה ורבי שמעון אלא צאותן כנענים שחוץ לגבולים אם מקצלים אותם חוזרים צתשובה מקצלין אותן אלא אכנעיים שצחוה לארץ ולאחר

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

מאן אמריך דאימרייט. מי הכעיקך כשכעסת ולא הללת את עצמך מן השצייה ועמה מי מפייסך כשנתפייסת? לצא מאלריך: **וכתיב שצעה פרים ושצעה אילים.** דצברי הימים והכי רישיה דקרא ויהי צעזור הלהים את הלוים נושאי ארון צרית ה' ויצחו שצעה פרים ושצעה אילים: **מילאם כל ארץ ישראל צמות.**

מזבחות דעל כל פסיעה מזבח: **כפיצ ידון.** דצברי הימים כתיב ויצאו עד גורן כידון וישלח עוזא וגו' ובשמואל כתיב גורן נכון: **צתחלה.** כשצא הארון שם נעשה להם ככידון ההורג שהרג עוזא: **ולצסוף.** לאחר שנשתהה שם ששה חדשים צצית עוצד אדום נעשה נכון שהכין את ציתו דכתיב (שמואל ב ו) ויצבר ה' את עוצד אדום (אשמו ושמנה כלותיה) אשמו של עוצד אדום ושמנה כלותיה ילדו וי עשה ששה צכרם אחד והיינו דכתיב וי פעלתי השמיני כי צרכו אלהים (דה"א ט) וכתיב אח"כ ששים ושנים לעוצד אדום. ושעמתי צצס ר' מנחם צר' חלצו גורן נכון הוא גורן ארונה היצוסי וא"כ הוא ה"ג צתחילה נכון ולצסוף כידון על שם המזבח שמתחלמו צניו וסופו חרצ ויכדון לשון צצר וחורצן הוא כמו ירלו עיניו כידו (איז כא):

נמצאם. סיפא דצרייתא דעליל הוא אלא משום דחנא צה ועל דצר זה נענש עוזא אפסוקיה צכל הני: **שהעמיד משא צעצר הידן צערצום מואצ.** ותנא דצרייתא כי קאי צארץ כנענ קרי עצר המורח עצר הידן וכי קאי צערצום מואצ או צשאר המסעות קרי ארץ כנענ עצר הידן והוא עצר המעצרי: **צנגלל.** לאחר שצנו מהן המזבח צצר עיצל קיפלוס והציאוס לגלגל וקצעוס שס: **ציצר כצמו.** על המזבח צצר עיצל: **היאך למדו אומוס העולם.** העתיקות] מורה הלל לא נצטוו לכומצה צשצנים לשון אלא לצא וללמדה כל הרואה שלא יהא פתחון פה לאותם האומות לומר לא היה לנו מתיקן ללומדה: **נוטירין שלס.** קופרים שלסס והס קורין אותן נוטירין: **והשיאוה.** והעתיקוה כלומר נטלוה משס ע"י העתקה: **וכסנו מלמטס.** צסוף הדף למען אשר לא ילמדו עוד וגו' לעיל מיניה כתיב כי החרס תחרימם ודבר זה כתבו למטה להודיע לוי' אומות היושבין חוץ מגבולי ארץ ישראל שלא נצטוו להחרימם אלא על אותם שבתוך הגבולים נצטוו להחרימם כדי שלא ילמדו אותנו מעשיהם המקולקלין אבל אותן היושבין בחוצה לארץ אם חוזרין בתשובה נקבל אותם ושבתוכה אין מקבלין דמחמת יראה הם עושים וה"ג בתוס' אם אתם חוזרין בכס אנו מקבלין אתכם. ל"ה: ה"ג ושבית שביי לרבות כנענים שבחוצה לארץ. נדקרא בחז"ל כתיב] כי תצא למלחמה מארץ לחוצה לארץ והכי תני בספרי כי תצא למלחמה במלחמת הרשות הכתוב מדבר כי תצא משמע כשתעלה על דעתך [לצאת]: ושבית

סיד. שהמורה נכתבה עליו והיתה מגולה לפנייהם ולא למדוה: **אלא שריפה.** גיהנם שכל זמן שאין מתגיירין והס קרויין עמים אין חלקם אלא משרפות הסיד: ה"ג **ושציו שציו לרצום כנענים שצחו"ל** דקרא צחו"ל כתיב כי תאל למלחמה] מארץ לחוצה לארץ והכי תניא צספרי] כי תאל למלחמה צמלחמת הרשות הכתוב מדבר דכי תאל משמע כשתעלה על דעתך ללאת ושבית שציו לרצום כנענים שצמוכה צא הכתוב להסיר כנענים שצחוה לארץ ולקיים מהס יפת תואר שלא יהיו צכלל לא תחיה כל נשמה ט' דהאי וצצית קרא יתירא הוא:

כמאן

לאחר מכאן דרבי שמעון לא איצטריך למימר הא למדת שאם שהתחילו צמלחמה שדינס כדין [שארן] אומות שמקצלין מהן לעולם:

כמאן

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פ"ח].
ב) [תוספתא שס, א, צ] כס"א:
פיסך שנתפייסת,
ד) [כדאיחא צכרות סד,].
ה) כס"א ליחא העתיקות,
ו) [דברים כא, ו] (רש
תלא, ט) [דברים כ,
ט) רש"ל, ו) רש"ל, ו] וע"ש
מוס' ד"ה דלציגיה,
ט) גירסת רש"א ואין לומר,
ט) גירסת רש"א ומיהו
מיני, ו) [ע' מוס' גיטין מו.
ד"ה כיון, ט) רש"ל,

הגהות רב"ח

א) גב' שקים משה
בעבר הירדן צארץ
מואל:

מוסף רש"י

לרבות כנענים
שבחוצה לארץ. ואע"פ
שסם שצעצ אומות (דברים
כא ט,)

תוספות שאנץ

לכבודו: מאן אמריך דאמרת. מי הכעיקך שחכנסת ולא הצלת את עמך מן השבייה. ועוד מי פייסך שנתפייסת. ל"ה. כתיב כידון דבריו הימים ויבאו עד גורן כידון. ובשמואל כתיב גורן נכון. בתחלה כשאב הארון שם נעשה להם ככידון ההורג שהרג את עוזה ולאחר שנשתהה שם ר' חרישם בבית עובד אדום נעשה להם נכון שהכין את ביתו ככתיב ויצבר ה' את עוצד אדום. ושעמתי בשם רבי מנחם בר' חלביו גרן נכון הוא גרן ארונה היבוסי. וא"כ הוא (גרן) [ה"ג] בתחלה נכון ולצסוף כידון על שם המוכתב שחתלחו בניו ולצסוף חרוב וכידון לשון שבר וחורבן הוא כמו יראו עיניו כידו. כפ"ה: וכתבו להם למטה למען כתבו למטה להודיע לוי' אומות היושבין חוץ מגבולי ארץ ישראל שלא נצטוו להחרימם אלא על אותם שבתוך הגבולים נצטוו להחרימם כדי שלא ילמדו אותנו מעשיהם המקולקלין אבל אותן היושבין בחוצה לארץ אם חוזרין בתשובה נקבל אותם ושבתוכה אין מקבלין דמחמת יראה הם עושים וה"ג בתוס' אם אתם חוזרין בכס אנו מקבלין אתכם. ל"ה: ה"ג ושבית שביי לרבות כנענים שבחוצה לארץ. נדקרא בחז"ל כתיב] כי תצא למלחמה מארץ לחוצה לארץ והכי תני בספרי כי תצא למלחמה במלחמת הרשות הכתוב מדבר כי תצא משמע כשתעלה על דעתך [לצאת]: ושבית